

iTOSAM

iSTANBUL TİCARET ODASI
STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ

HAFTALIK
EKONOMİ BÜLTENİ
12 MAYIS 2025

Ekonomide Son Geliřmeler

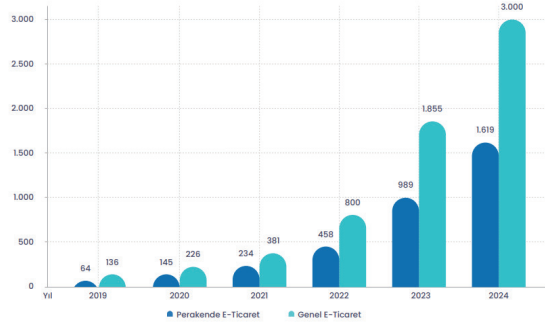
- 03** TÜRKİYE'DE E-TİCARETİN GÖRÜNÜMÜ
- 05** GALLUP: KÜRESEL İŐ YERİ DURUMU ARAŐTIRMASI
- 08** KREDİLER
- 10** TÜİK ENFLASYON
- 13** FİNANSAL YATIRIM ARAÇLARININ REEL GETİRİ ORANLARI
- 15** SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ

“2024 Yılı E-Ticaret Hacmi 3 Trilyon TL’yi Aştı”

Ticaret Bakanlığı geçtiğimiz hafta Türkiye’nin e-ticaret görünümüne dair rapor yayınladı. Buna göre ülkemizde e-ticaret hacmi 2024 yılında bir önceki yıla kıyasla %61,7 oranında artış göstererek 3 trilyon Türk lirasını geçti. Yapılan işlem sayısı ise 5 milyar 910 milyon adet olarak gerçekleşti. Perakende e-ticaret hacmi ise 2023 yılına kıyasla %63,7 artarak 1 trilyon 619 milyar Türk lirasına ulaştı. Perakende e-ticaret işlem sayısı ise %10,1 oranında arttı ve 1 milyar 850 milyon adet oldu.

E-ticaret hacminin gayri safi yurt içi hasıla içindeki payı ise 2023 yılında %6,8 iken 0,3 puan gerileyerek ilgili yılda %6,5 oldu. E-ticaretin genel ticaret içindeki payı, yıl genelinde %19,1 olarak gerçekleşti. İkinci ve üçüncü çeyrekte durağan seyreden bu oran, yılın son çeyreğinde kampanyaların da etkisiyle tekrar yükselişe geçti.

Genel ve Perakende E-Ticaret Hacminin Değişimi (milyar TL)

E-Ticaretin Genel Ticarete Oranı (%)

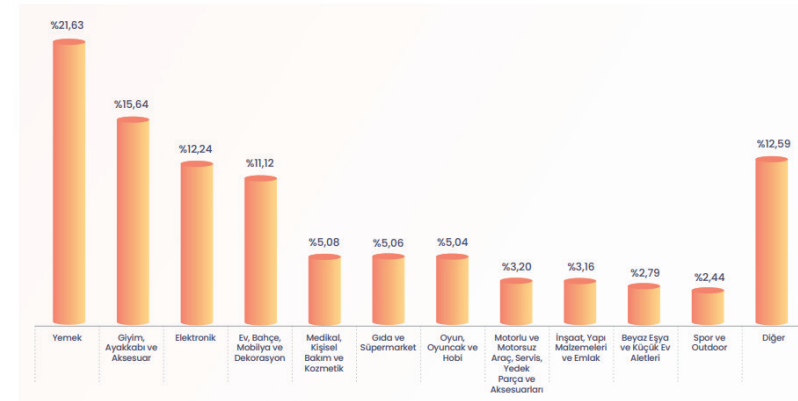

“2024 Yılında Yemek Sektörü Lider Konumda”

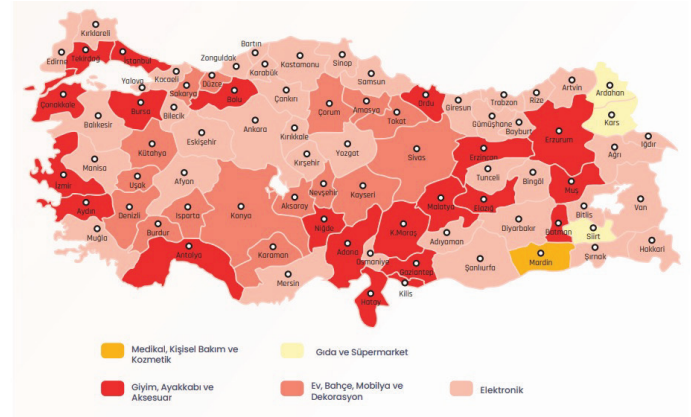
E-ticaret faaliyetinde bulunan işletmeler sektörel olarak incelendiğinde %21,63 ile yemek sektörü lider konumda yer alıyor. Bu sektörü %15,64 ile giyim, ayakkabı ve aksesuar sektörü izliyor. Motorlu ve motorsuz araçlar, servis, yedek parça ve aksesuarları, inşaat, yapı malzemeleri ve emlak, beyaz eşya ve küçük ev aletleri sektörlerinde daha az işletme e-ticaret faaliyetinde bulunuyor.

Türkiye genelinde e-ticaret faaliyetinde bulunan işletmelerin sektörel yoğunlukları iller bazında farklılıklar gösteriyor. Ancak elektronik sektörü ile giyim, ayakkabı ve aksesuar sektörü birçok ilde ilk sırada yer alıyor. İstanbul özelinde bakıldığında e-ticaret yapan işletme sayısının 212 bin 140 olduğu görülüyor. İstanbul ilinde yaklaşık 1 trilyon Türk lirası satış; yaklaşık 715 milyar Türk lirası da alış gerçekleşiyor.

E-Ticaret İşletmelerinin Sektörlere Göre Dağılımı (%)

İşletmelerin İl Bazında En Fazla Yoğunlaştığı Sektörler

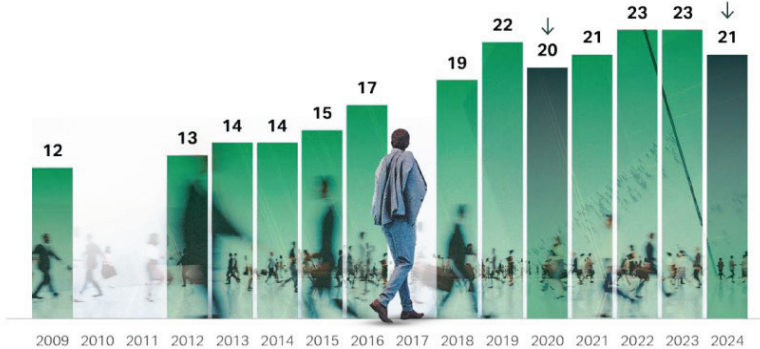

“Küresel İş Dünyası Bir Dönüm Noktasında mı?”

Gallup, dünya genelinde çalışan refahı ve iyi oluş halini değerlendirdiği “Küresel İşyeri Durumu Raporu”nu yayımladı. Rapora göre 2024 yılında küresel çalışan bağlılığı %23’ten %21’e gerilerken yöneticiler arasında bu oran %30’dan %27’ye düştü. Özellikle 35 yaş altı genç yöneticilerde %5, kadın yöneticilerde ise %7’lik düşüşler gözlemlendi. Bu düşüşün, 2024 yılı itibarıyla küresel ekonomi üzerindeki yaklaşık 438 milyar ABD doları tutarında bir kayba yol açtığı tahmin ediliyor. Rapora göre bağlılıktaki gerilemenin temel nedeni ise yöneticilerin bağlılığındaki düşüş olarak ele alındı. Pandemi sonrası yöneticiler hem üst yönetimin beklentilerini hem de çalışanların taleplerini karşılamaya çalışırken artan bir baskı altına girdiği vurgulandı.

Gallup, yöneticilerin bağlılığının ekip bağlılığının %70’ini etkilediğini belirtiyor ve bu nedenle yöneticilere yönelik eğitim ve destek programlarının önemine dikkat çekiyor. Eğer üst düzey liderler bu kırılganlığı göz ardı ederse iş performansı ve nihayetinde GSYH büyümesi riski olduğunun altını çiziyor.

Küresel Çalışan Bağlılığı (%)*

Kaynak: Gallup

* 2010, 2011 ve 2017 yıllarına ile bağlılık verileri toplanmamıştır.

Gallup, **çalışan bağlılığı**ni çalışanların işlerine ve iş yerlerine duyduğu bağlılık ve heyecan olarak tanımlar.

Çalışan bağlılığı, iş yerindeki kritik unsurlar hakkında çalışanların bakış açılarını ölçmeye ve yönetmeye olanak sağlar.

“Küresel Çalışanların Yaşam Değerlendirmelerinde Son İki Yılda Dikkat Çekici Gerileme”

Gallup her yıl çalışanlara yaşamlarının nasıl ilerlediğine dair belli sorular soruyor. Bulgulara göre birkaç yıl süren istikrarlı iyileşmenin ardından son iki yılda küresel yaşam değerlendirme oranı %33'e gerilemiş durumda. Raporda “Gelişen (Thriving)” olarak tanımlanan grup, yaşamlarını olumlu değerlendiren ve geleceğe dair umutlu olan bireyleri ifade ediyor. 2024 yılı itibarıyla kendini bu şekilde tanımlayan çalışanların oranı %33'e düştü; bu durum, küresel ölçekte yaşam memnuniyetinde gerilemeye işaret ediyor.

Küresel Yaşam Değerlendirmesi

% Gelişen

Kaynak: Gallup

“Türkiye’de Çalışanların İşyerine Bağlılık Oranı %10”

Raporda yer alan bölgesel analiz sonuçlarına göre Türkiye, kendi bölgesinde analiz edilen 18 ülke arasında çalışan bağlılığı açısından 14. sırada yer alıyor. Çalışan bağlılığı oranı %10 düzeyinde gerçekleşirken bu oran bir önceki yıla göre 2 puanlık bir düşüşü işaret ediyor. Türkiye’nin mevcut seviyesi, bölgesel ortalamanın altında kalıyor ve küresel eğilimlerle karşılaştırıldığında iyileştirme ihtiyacını ortaya koyuyor.

Orta Doğu ve Kuzey Afrika Ülkelerinde Çalışan Bağlılığı

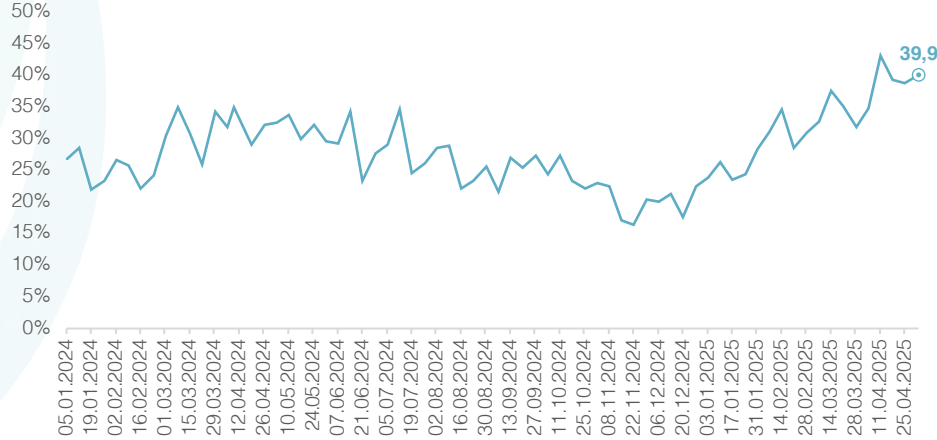
Sıralama	Ülke	Değişim	Bağlılık Oranı
10	Ürdün	-3	16
11	Yemen	0	13
12	Filistin Devleti	-1	12
13	İran	1	11
14	Türkiye	-2	10
15	Cezayir	-3	8
16	Tunus	-1	8
17	Mısır	1	7
18	Lübnan	-3	5

Kaynak: Gallup

“Toplam Kredilerde Yıllık %39,9 Artış”

Toplam kredi büyüme hızı 2 Mayıs 2025 itibarıyla %39,9 seviyesinde gerçekleşti. 2024 Mayıs ilk haftasına kadar olan dönemde ortalama %28,6 oranında gerçekleşen toplam kredi büyüme hızı 2025 yılının aynı döneminde %32,4'e yükseldi.

Toplam Krediler
(Kur Etkisinden Arındırılmış, 13 Haftalık Yıllıklandırılmış Değişim Oranı)

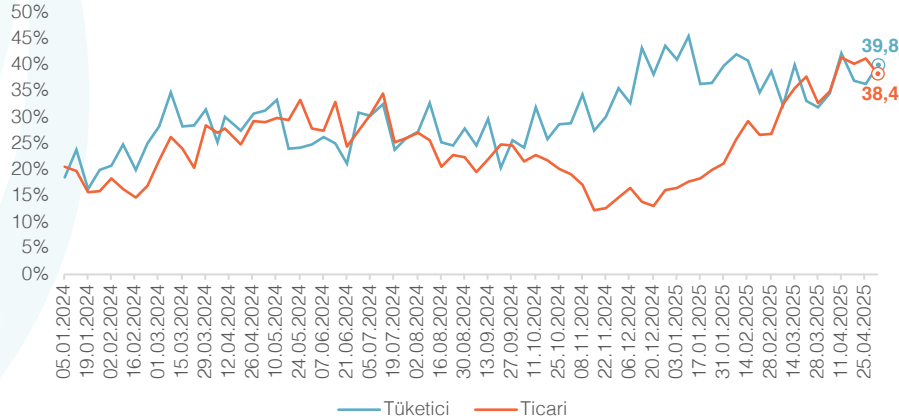
Kaynak: BDDK, TCMB

“Ticari Kredilerde Yıllık %38,4 Artış”

Yıllık kredi büyüme hızları 2 Mayıs 2025 itibarıyla tüketici kredilerinde %39,8 ve ticari kredilerde %38,4 oranlarında gerçekleşti.

2024 Mayıs ilk haftasına kadar olan dönemde, tüketici kredileri ortalama %25,8 oranında büyüme kaydederken ticari kredilerdeki büyüme oranı %22,1 olarak gerçekleşti. 2025 yılının aynı dönemine gelindiğinde ise tüketici kredilerindeki ortalama büyüme hızı %37,9'a yükselirken ticari kredilerde ise büyüme hızı %29,8 seviyesine ulaştı.

Kredi Büyüme Hızları
(Kur Etkisinden Arındırılmış, 13 Haftalık Yıllıklandırılmış Değişim Oranları)

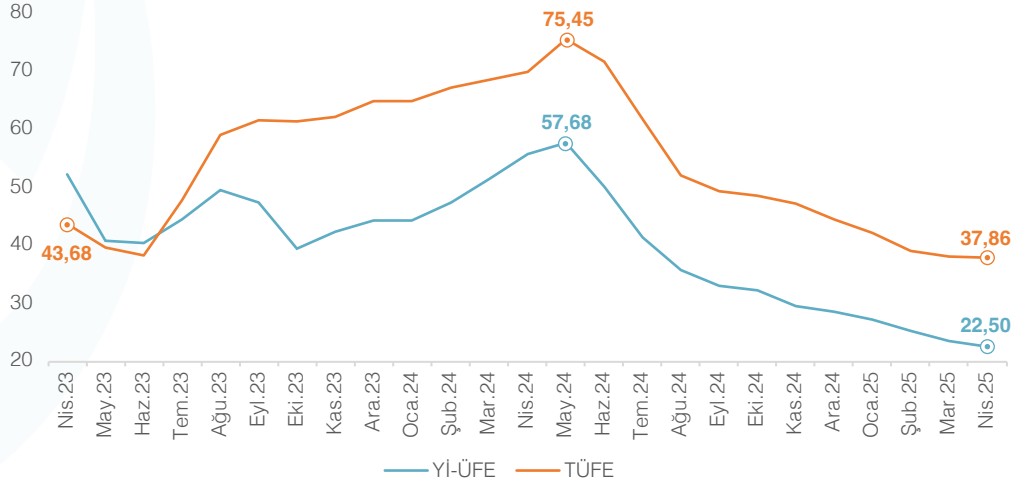
Tüketici Kredileri konut, ihtiyaç ve taşıt kredilerinden oluşmaktadır.

Kaynak: BDDK, TCMB

“Nisan Ayı Enflasyonu Yıllık Bazda % 37,86”

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), nisan ayına ait enflasyon verilerini açıkladı. Buna göre Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) nisan ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %37,86, bir önceki aya göre ise %3 oranlarında artış gösterdi. Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE) ise bir önceki aya göre %2,76, bir önceki yılın aynı ayına kıyasla %22,50 oranında arttı.

TÜFE ve Yİ-ÜFE Yıllık Değişim Oranları

Kaynak: TÜİK

“Çekirdek Enflasyonda Aylık %3'lük Artış”

Özel kapsamlı TÜFE göstergelerine göre çekirdek enflasyon aylık bazda %3,34, yıllık bazda ise %37,12 oranlarında artış kaydetti. Mevsimlik ürünler hariç TÜFE ise aylık bazda %3,04, yıllık bazda %38,39 artış olarak gerçekleşti.

Özel Kapsamlı TÜFE Göstergeleri ve Değişim Oranları (%), Nisan 2025

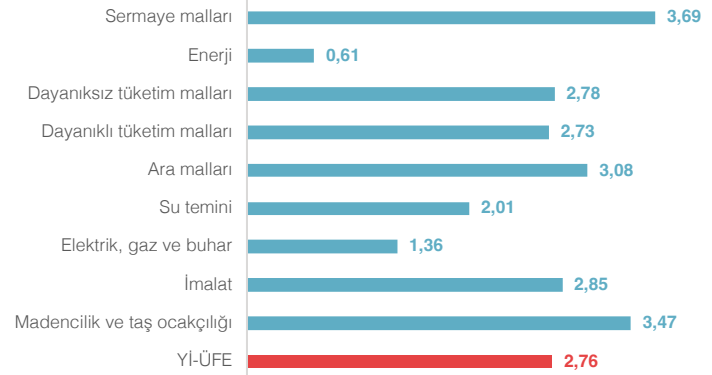
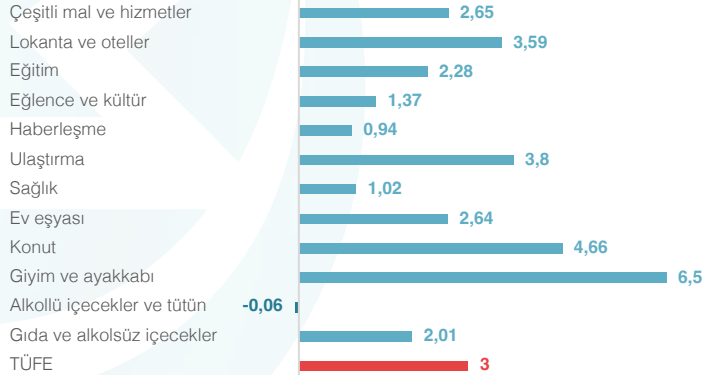
TÜFE	Bir Önceki Aya Göre	Bir Önceki Yılın Aynı Ayına Göre
TÜFE	3	37,86
Mevsimlik ürünler hariç TÜFE	3,04	38,39
İşlenmemiş gıda ürünleri, enerji, alkollü içkiler ve tütün ile altın hariç TÜFE	3,1	36,81
Enerji, gıda ve alkolsüz içecekler, alkollü içkiler ile tütün ürünleri ve altın hariç TÜFE	3,34	37,12
İşlenmemiş gıda, alkollü içecekler ve tütün ürünleri hariç TÜFE	3,27	38,18
Alkollü içecekler ve tütün hariç TÜFE	3,11	38,01
Yönetilen-yönlendirilen fiyatlar hariç TÜFE	2,96	34,74

Kaynak: TÜİK

“TÜFE’de En Yüksek Artış Konut Grubunda”

TÜFE ana harcama grupları itibarıyla nisan ayında bir önceki aya göre artışın en fazla yaşandığı grup %4,66 ile konut grubu olarak kaydedildi. Nisan ayında azalış gösteren tek grup ise %0,06 ile alkollü içecekler ve tütün oldu. Sanayinin dört sektöründe aylık değişimler; imalatta %2,85, su temininde %2,01, madencilik ve taş ocakçılığında %3,47 ve elektrik, gaz üretimi ve dağıtımında %1,36 oranında artış olarak gerçekleşti.

TÜFE ve Yİ-ÜFE Aylık Değişim Oranları (%), Nisan 2025

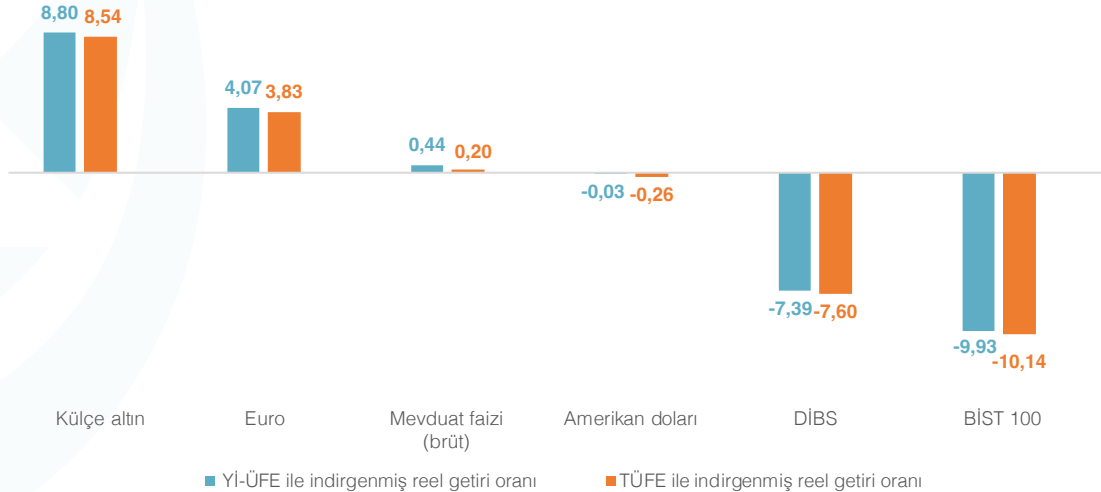

Kaynak: TÜİK

“Aylık En Fazla Değer Kaybı BİST 100 Endeksinde”

Finansal yatırım araçlarının TÜFE ile indirgenmiş aylık reel getiri oranları değerlendirildiğinde külçe altın %8,54 ile nisan ayında en fazla kazandıran finansal yatırım aracı olurken BİST 100 Endeksi ise negatif %10,14 oranıyla en fazla değer kaybı yaşayan yatırım aracı oldu.

Finansal Yatırım Araçlarının Aylık Reel Getiri Oranları, Nisan 2025

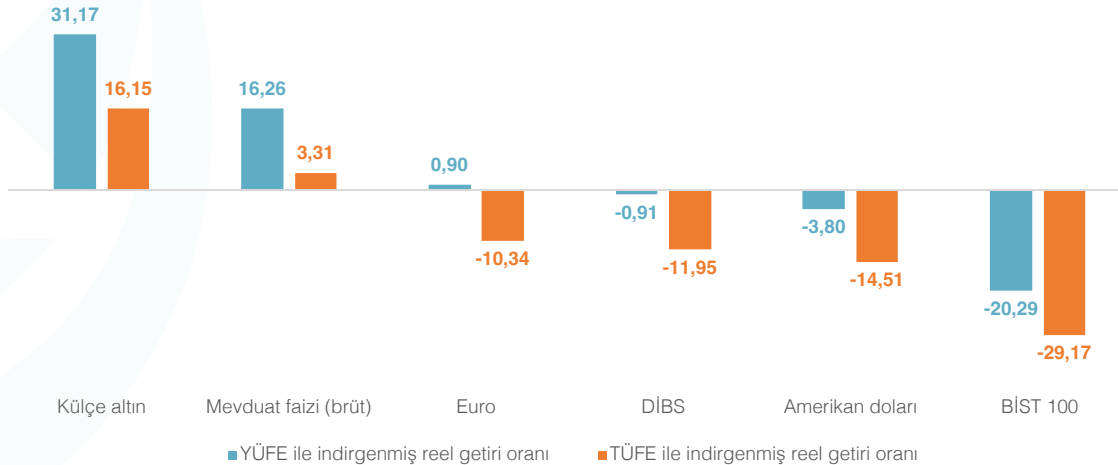

Kaynak: TÜİK

“Yıllık En Yüksek Reel Getiri Külçe Altında”

Finansal yatırım araçlarının TÜFE ile indirgenmiş yıllık reel getiri oranları değerlendirildiğinde külçe altın yatırımcısına %16,15 oranıyla en yüksek reel getiri sağlarken BIST 100 endeksi negatif %29,17 oranıyla en fazla değer kaybı yaşayan yatırım aracı oldu.

Finansal Yatırım Araçları Yıllık Reel Getiri Oranları, Nisan 2025

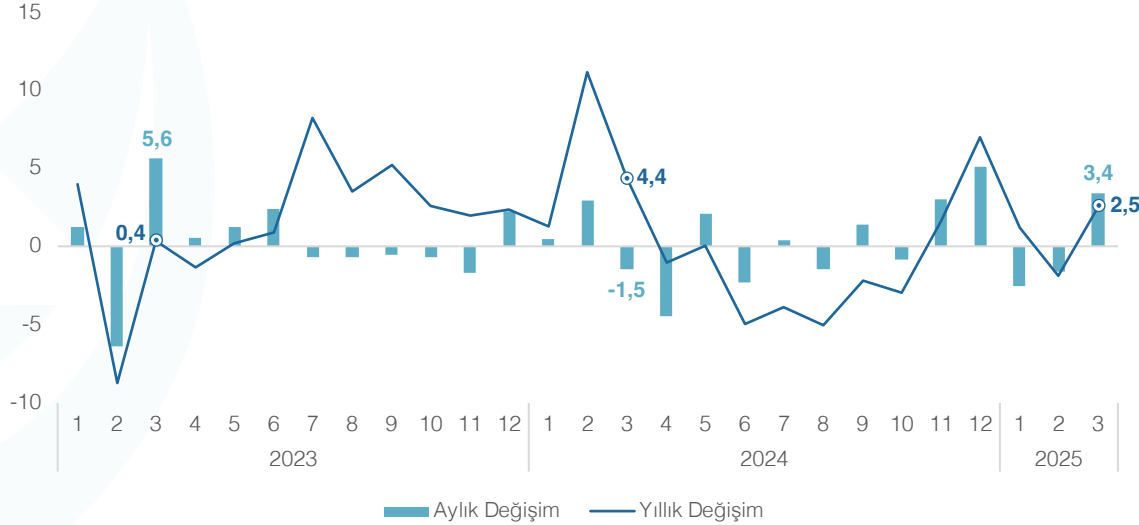

Kaynak: TÜİK

“Sanayi Üretimi Yıllık %2,5 Arttı”

Sanayi üretim endeksi mart ayında bir önceki aya göre %3,4, bir önceki yılın aynı ayına göre %2,5 oranında arttı. Sanayinin alt sektörleri incelendiğinde bir önceki yılın aynı ayına göre madencilik ve taş ocakçılığı sektörü endeksi %4,9, imalat sanayi sektörü endeksi %2,0, elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi ise %6,1 oranında artış gösterdi.

Sanayi Üretim Endeksi Değişim Oranları (%)

“Yüksek Teknoloji Grubunda Yıllık %4,3 Artış”

Sanayi üretimi yüksek teknoloji ürün grubu mart ayında bir önceki aya göre %4,3, bir önceki yılın aynı ayına göre %43,4 oranında arttı. Düşük teknolojlili ürünler grubunda ise sanayi üretimi bir önceki aya göre %0,3, bir önceki yılın aynı ayına göre %1,5 oranında artış gösterdi.

Sanayi Üretim Endeksi Teknoloji Gruplarına Göre Değişim Oranları, Mart (%)

	Yıllık Değişim	Aylık Değişim
Düşük teknoloji	1,5	0,3
Orta-düşük teknoloji	2,3	2,0
Orta-yüksek teknoloji	2,7	3,1
Yüksek teknoloji	4,3	43,4

Kaynak: TÜİK

İTOSAM

İSTANBUL TİCARET ODASI
STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ

Tasarım ve Hazırlık | Stratejik Araştırmalar Merkezi

itosamkurumsal

www.itosam.org.tr